

På flera stolar - en
möjlighet för
landsbygdsutveckling?

Fil. Dr. Anne Ribjer

Lite om mig...

- Varit småföretagare på landsbygden – Fjällvälling
- Doktorsexamen i företagsekonomi – samhällsentreprenörskap & landsbygdsutveckling
 - ”The influence of wicked problems on community-based entrepreneurship in rural Sweden”*
- Masterexamen i turism
- Ideellt engagerad – LRF Myssjö/Oviken, Ovikens företagarföreningen, Persåsens Alpina & Södra Storsjöbygdens Turistförening

Landsbygden står inför många utmaningar...

Urbana normen

Centralisering

Intäkterna från landsbygdens resurser gynnar storstäderna

Det finns en utmaning till...

...komplexa relationer på landsbygden

- På grund av lågt invånarantal i landsbygdskommuner, sitter oftast en och samma person på flera stolar – politiskt, ideellt, och/eller i näringslivet
- Detta kan påverka landsbygdsutvecklingen och entreprenörskapsnivån (antalet nyetablerade företag)

Dessa utmaningar kallas för *"wicked problems"*

Ett "wicked problem" (lömskt problem), är ett socialt eller kulturellt problem som är svårt eller omöjligt att lösa, av fyra anledningar:

1. *Ofullständig eller motsägelsefull kunskap om problemet*
2. *Antalet personer och åsikter som är inblandade*
3. *Den stora ekonomiska bördan som kan uppstå*
4. *Sammankopplade beskaffenheter av dessa problem med andra problem (exempelvis strukturella förändringar; politiska beslut på Riksdagsnivå som sipprar ner och påverkar landsbygden)*

Mer om...

...Komplexa relationer

- Tidigare forskning säger att det finns en positiv synergi, med andra ord ett väl fungerande förtroende, mellan kommuner och småföretagare. Speciellt i ett demokratiskt välfärdsland som Sverige
- Detta betyder också att näringslivskontoren i landsbygdskommuner anser att deras arbete är avhängande viktigt för etablering och utveckling av småföretag (ökat entreprenörskap)
- MEN...
- Småföretagarna själva har en helt annan åsikt...

Småföretagarna tycker...

- ... att kommunens handläggningstider är för långa
- ... att kompetensen i kommunen borde höjas
- ... faktumet att en person kan ha flera roller kan skapa problem
- ... att de inte är beroende av kommunen
- ... att de på egen hand klarar av att etablera och driva företag

Vad får det här för effekter?

- Om man bara relaterar till tidigare forskning kan man dra slutsatsen att ett bristande förtroende kan vara ett hot mot näringslivet på landsbygden
- MEN...
- Om man också tittar på hur verkligheten ser ut och analyserar vad småföretagarna säger, tycker och gör...
- ...DÅ...

Kan det här fenomenet ske...

Svagt vertikalt förtroende (mellan småföretagare och kommun)

Leder till...

stärkt horisontellt förtroende (mellan småföretagare och lokalbefolkning)

... vilket leder till...

starkare entreprenörskap (ökad etablering av företag och stärkt affärsutveckling)

Några resonemang...

- Finns det en brytningspunkt för om bristande förtroende för kommunen är ett hot eller en möjlighet för nyetablering av företag på landsbygden?
- Behövs ett visst förtroende och samarbete, eller klarar sig småföretagarna helt utan kommunens stöd för framtida affärsutveckling?

Hur kan en analys göras för om detta lömska problem är ett hot eller en möjlighet?

Var finns brytpunkten...

- Kontinuerlig dialog mellan privat och offentlig sektor
- Kommun – ökad synlighet och engagemang
- Företag – ökat behovsanspråk
- Ideella föreningar – ta aktiv plats i kommunen
- Tydlig kommunikation
- Aktiv jämn fördelning av roller

Tack för er uppmärksamhet!

Fil. Dr. Anne Ribjer

Vill ni veta mer eller har fler frågor?

Kontakta gärna mig:

anne.ribjer@vinnovationer.se